

قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی - مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴

قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی

مصوب ۱۳۸۹،۱۲،۰۴

فصل اول : کلیات و تعاریف

ماده ۱- کاربرد انواع انرژی‌هایی که در کشور تولید، وارد و مصرف می‌شود، به گونه‌ای که بدون کاستن از سطح تولید ملی و رفاه اجتماعی، از اتلاف انرژی از نقطه تولید تا پایان مصرف جلوگیری نماید و افزایش بازدهی و بهره‌وری، استفاده اقتصادی از انرژی، بهره‌برداری بهتر، کمک به توسعه پایدار و حفاظت از محیط زیست را باعث شود، براساس این قانون مدیریت و بهینه‌سازی می‌گردد.

ماده ۲- در این قانون اصطلاحات به‌کار رفته در معانی مشروح زیر به‌کار برده می‌شود:

الف- بازیافت انرژی: بهره‌گیری از انرژی‌های اتلافی در سامانه‌های مصرف‌کننده انرژی، به طوری که باعث افزایش بازدهی کلی انرژی گردد.

ب- برچسب مصرف انرژی: صفحه حاوی اطلاعات مربوط به معیارها و مشخصات فنی از قبیل مقدار مصرف و یا بازده انرژی در هر کالای انرژی‌بر و مقایسه آن با معیارهای مصوب است که قابل نصب بر روی کالاها باشد.

پ- تجهیزات مصرف‌کننده انرژی: وسایل، ماشین‌آلات و کالاهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی یا تبدیل‌کننده انرژی که در بخش‌های مختلف اعم از صنعت، کشاورزی، تجاری، خانگی، حمل و نقل عمومی و نظایر آنها استفاده می‌شود.

ت- توربین‌های انبساطی: تجهیزاتی است که به‌جای فشارشکن نصب می‌شود و از انرژی حاصل از تفاوت فشار گاز طبیعی شبکه‌های گازرسانی استفاده و آن را تبدیل به برق می‌کند.

ث- تولید همزمان برق و حرارت: فناوری ویژه‌ای که در آن تلفات حرارتی ناشی از تبدیل سوخت به انرژی مکانیکی یا الکتریکی، بازیافت شده و به مصرف حرارتی مراکز صنعتی، تجاری، مسکونی، کشاورزی و عمومی می‌رسد و در اثر آن بازدهی کل سامانه به مقدار قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌یابد.

ج- تولید همزمان پراکنده برق و حرارت: روشی که در آن باتوجه به توسعه مولدهای مقیاس کوچک، همزمان برق و حرارت در محل مصرف تولید می‌شود و بدون نیاز به انتقال، حرارت تولید شده به مصرف می‌رسد.

چ- حامل‌های انرژی: مواد و عناصر طبیعی اعم از فسیلی و غیر فسیلی یا فرآورده‌های آنها مانند نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، زغال سنگ و منابع تجدید شونده انرژی که قابلیت انرژی‌زایی دارند و می‌توان با انجام عملیات خاصی، از انرژی نهفته در آنها به صورت‌های مختلف استفاده نمود.

ح- حمل و نقل ترکیبی: اتصال سامانه‌های مختلف جابه‌جایی مسافر و حمل کالا به نحوی که شیوه حمل و نقل به صورت بهینه تغییر یابد.

خ- حمل و نقل هوشمند: فناوری‌های پیشرفته الکترونیکی، مخابراتی و اطلاعاتی در وسایل نقلیه و زیرساخت‌های حمل و نقل که به‌کارگیری آنها موجب افزایش ایمنی، بهره‌وری، تسهیل در رفت و آمد و کاهش تراکم ترافیکی می‌گردد.

د- ساختمان سبز: به ساختمانی اطلاق می‌شود که ضوابط خاص مکان‌یابی، طراحی سامانه‌های ساخت، اجراء، نگهداری، بهره‌برداری و بازیافت در آن به‌منظور آسیب‌رسانی هرچه کمتر به طبیعت و تعامل با محیط پیرامونی رعایت می‌شود.

ذ- ساختمان و واحد صنعتی هدف: ساختمان و واحد صنعتی که مشمول مقررات مدیریت انرژی است.

ر- سامانه مصرف‌کننده انرژی: مجموعه‌ای از تجهیزات و فرآیندهای تولیدی، خدماتی، صنعتی و مانند آن است که در آن انرژی، مصرف، تبدیل و یا منتقل می‌شود.

ز- سوخت: موادی که قابلیت احتراق دارند؛ مانند نفت خام، فرآورده‌های نفتی و گاز طبیعی، زغال سنگ و زغال چوب. سوخت هسته‌ای مشمول این تعریف نیست.

ژ- شرکت بازرسی فنی انرژی: شرکتی از نوع خدمات مهندسی و تأیید صلاحیت شده که موظف به بررسی و اندازه‌گیری معیار مصرف انرژی در واحدهای صنعتی و تطبیق آن با معیارهای تعیین شده در استانداردهای مربوطه است.

س- شرکت خدمات انرژی: شرکتی از نوع خدماتی و مهندسی است که در کلیه بخش‌های مصرف‌کننده انرژی، پروژه‌های مرتبط با بهبود کارایی انرژی را طراحی، اجراء و تأمین مالی می‌کند. این شرکت با تضمین حصول سطح مشخصی از کارایی انرژی، تمام مخاطرات پروژه را بر عهده می‌گیرد و هزینه و سود خود را از محل صرفه‌جویی انرژی تأمین می‌کند.

ش- شناسنامه صرفه‌جویی انرژی: فرم گزارشی از میزان و نحوه صرفه‌جویی انرژی واحدها و سامانه‌ها و فرآیندهای یک واحد صنعتی است که موارد و ارقام آن طبق بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌ها مشخص خواهد شد.

قانون اصلاح الگوي مصرف انرژی - مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴

ص - ضوابط برتر مدیریت مصرف انرژی: مجموعه مشخصات فني مربوط به مصرف انرژی است که در برگيرنده کيفيتي بالاتر نسبت به استاندارد و متضمن مصرف کمتر نسبت به حد تعيين شده براي اعمال تشويقيهاي ویژه در معيارها و مشخصات فني مصرف انرژی بر طبق آييننامههاي مربوط به ضوابط قانوني استاندارد مصرف انرژی باشد.

ض - فرآيند مصرف کننده انرژی: مجموعه عملياتي است که به توليد يا تبديل يك کالا و يا ارائه خدمات مشخصي منجر و طي اين عمليات، حاملهاي انرژی مصرف گردد.

ط - قيمت غيريارانه اي برق: قيمتي که هر ساله توسط هيأت وزيران تعيين مي شود.

ظ - قيمت غيريارانه اي فرآورده هاي نفتي: قيمتي معادل بهاي عرضه فرآورده هاي نفتي در خليج فارس است.

ع - قيمت غيريارانه اي گاز: قيمتي معادل بهاي پايه صادراتي گاز است.

غ - کاربران انرژی: کليه اشخاص حقيقي و حقوقي بخشهاي دولتي و غيردولتي شامل توليدکنندگان، فروشندگان، مصرف کنندگان انرژی و تجهيزات و فرآيندهاي انرژی بر اعم از اين که مصرف کننده يا توليدکننده مستقيم حاملهاي انرژی باشند و يا بر آن تأثير بگذارند.

ف - گرمایش و سرمايش ناحيه اي: توزيع انرژی حرارتي و برودتي از يك منبع مرکزي تبديل انرژی به طوري که نيازهاي گرمایشی و سرمايشی در يك ناحيه تأمين شود.

ق - مدیریت بار: مجموعه مطالعات و فعاليتهاي مهندسي و مدیریتی که منجر به کاهش مصرف انرژی در محدوده زماني اوج مصرف يا انتقال و توزيع آن به ساير ساعات يا فصول مي شود و منحنی بار را هموار مي کند.

ک - مصرف انرژی: کاربرد انرژی براي اين که انرژی ثانويه يا محصول و خدمات توليد شود.

گ - مصرف ویژه انرژی: ميزاني از انرژی است که به ازا، يك واحد توليد و ارزش اقتصادي آن مصرف مي شود و اين واژه براي کل اقتصاد کشور، يك بخش و يا اجزاء آن به کار مي رود.

ل - معيارها و مشخصات فني: استاندارد مصرف، بازده و مصرف ویژه انرژی و ساير ویژگیهاي فني در کليه تجهيزات، فرآيندها و سامانه هاي انرژی بر که به نحوي با مصرف انرژی مرتبط است.

م - ممیزی انرژی: مجموعه مطالعات و فعاليتهاي فني و اقتصادي که منجر به شناخت و ارزیابی نحوه و میزان و محل مصرف حاملهاي انرژی، تلفات انرژی و عوامل مؤثر در آن مي شود و موجب ارائه شيوه ارتقاء سطح بازدهي مصرف حاملهاي انرژی و روشهاي اعمال مدیریت انرژی در کارخانه ها، ماشين آلات، تجهيزات، فرآيندهاي صنعتي و ساختمانها مي گردد.

ن - واحد مدیریت انرژی: واحدي در مؤسسات صنعتي است که مجموعه عملياتي شامل شناخت میزان و نحوه مصرف حاملهاي انرژی، ثبت اطلاعات مربوط و تعيين و اجراي راهکارهاي لازم جهت کاربرد بهينه انرژی را برعهده دارد.

تبصره - قيمت غيريارانه اي برق، فرآورده هاي نفتي و گاز تابع افزايش و يا کاهش قيمتهاي موضوع بندهاي «ط»، «ظ» و «ع» اين ماده است.

فصل دوم: سياستها و خط مشي هاي اساسي

ماده ۳ - تعيين، اصلاح و بازنگري خط مشي هاي اساسي در مورد هر کدام از حوزه هاي مصرف و توليد انرژی توسط کارگروهي متشکل از وزراء نيرو و نفت و معاون برنامه ريزي و نظارت راهبردي رئيس جمهور انجام مي شود.

ماده ۴ - راهکارهاي اجرائي مناسب به منظور حمايت و تشويق براي ارتقاء نظام تحقيق و توسعه درباره فناوريهاي جديد از طريق تأمين اعتبارات تحقيقاتي موردنياز تا مرحله ساخت نمونه و تجاري سازي، توسط وزارتخانه هاي نفت و نيرو در قالب بودجه سنواتي تدوين و به تصويب هيأت وزيران مي رسد.

فصل سوم: ساختار و تشکيلات

ماده ۵ - سياستگذاري در بخش انرژی کشور از جمله انرژیهاي نو و بهينه سازي توليد و مصرف انواع حاملهاي انرژی فقط برعهده شوراي عالي انرژی است.

تبصره - ساختار شوراي عالي انرژی بايد به گونه اي اصلاح شود که امکان حضور منظم طرفهاي عرضه و تقاضاي انرژی در جلسات شورا و سياستگذاري مشترک آنها در بخش انرژی فراهم شود.

ماده ۶ (اصلاحي ۰۸، ۰۴، ۱۳۹۰) - وزارتخانه هاي نيرو، نفت، کشاورزي و صنعت، معدن و تجارت موظفند کليه فناوريهاي موردنياز حوزه تخصصي براي عرضه و مصرف انرژی در بيست سال آینده را در حيطه تخصصي خود شناسايي و تمهيد کنند و امکان طراحي و بهبود آنها براي به کارگيري توسط سازندگان و توليدکنندگان داخلي را فراهم نمايند.

ماده ۷ - اصلاح سازمانها يا تشکيلات لازم داخلي براي ارتقاء نظام تحقيق و توسعه موضوع ماده (۴) اين قانون، در چهارچوب قانون برنامه پنجساله و قانون مدیریت خدمات کشوري به پيشنهاد مشترک وزارتخانه هاي نفت و نيرو حداکثر شش ماه پس از تصويب اين قانون به تصويب هيأت وزيران مي رسد.

قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی - مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴

ماده ۸ - وزارت نیرو می‌تواند در چهارچوب قانون برنامه پنجساله و قانون مدیریت خدمات کشوری جهت ارتقاء بهره‌وری و استفاده هر چه بیشتر از منابع تجدیدپذیر، نسبت به تأسیس یک سازمان با شخصیت حقوقی مستقل اقدام نماید. اساسنامه و وظایف این سازمان توسط وزارت نیرو تهیه می‌شود و حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون با تأیید هیأت وزیران جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌گردد. وزارت نیرو می‌تواند ردیفهای بودجه مربوط به امور مذکور را از سازمانهای زیر مجموعه خود به سازمان جدید انتقال دهد.

ماده ۹ - وزارت نفت مکلف است؛ به منظور مدیریت تقاضا و اجرای سیاستهای مرتبط با بهینه‌سازی مصرف سوخت در بخشهای مختلف مصرف، کمک به توسعه کاربرد انواع فناوریهای نوین تبدیل انرژی در بخشهای مختلف مصرف، کاهش هزینه‌های درازمدت ناشی از تقاضای انرژی، تدوین معیارها، ضوابط و دستورالعملهای مرتبط با بهینه‌سازی مصرف انرژی، جایگزینی اقتصادی حاملهای انرژی همراه با توسعه به‌کارگیری ظرفیتهای محلی انرژی و انرژیهای تجدیدپذیر پیشنهاد اصلاح اساسنامه و وظایف شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت را تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران ارائه دهد.

فصل چهارم : معیار و استاندارد مصرف انرژی مشترکین، فرآیندها و تجهیزات انرژی بر

ماده ۱۰ - وزارتخانه‌های نفت و نیرو در چهارچوب قانون بودجه سالانه و قانون هدفمندکردن یارانه‌ها موظفند با همکاری وزارتخانه‌های مرتبط و مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و توجه به شرایط اقلیمی، فرهنگ و عادات مصرفی، تکنولوژی مورد استفاده در بخشهای صنعت، معدن و کشاورزی الگوی مصرف ماهانه حاملهای انرژی را برای بخشهای خانگی، تجاری، عمومی و مصرف ویژه انرژی صنایع (از جمله صنایع نفت و نیرو)، معادن، صنایع معدنی، کشاورزی و پمپاژ آب را تعیین کرده و به تصویب هیأت وزیران برسانند.

تبصره - یارانه در نظر گرفته شده برای مصارف داخل الگو در چهارچوب قانون هدفمندکردن یارانه‌ها از محل نرخ تبعیضی مشترکین خارج از الگو جبران می‌شود.

ماده ۱۱ - معیارها و مشخصات فنی و استاندارد اجباری انرژی تجهیزات و ماشین‌آلات انرژی بر و فرآیندهای صنعتی، معدنی و کشاورزی، همچنین استاندارد کیفیت انواع سوختهای مصرفی و برق به ترتیبی که تولیدکنندگان و واردکنندگان موارد مذکور ملزم به رعایت آن باشند توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های نفت، نیرو، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و سازمان حفاظت محیط‌زیست و وزارتخانه‌های ذیربط تدوین می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره - مسؤلیت کارگروه موضوع این ماده در زمینه سوخت و احتراق، با وزارت نفت و در زمینه انرژی الکتریکی با وزارت نیرو است.

ماده ۱۲ - مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران موظف است کلیه اقدامات لازم و پیش‌بینی‌های تمهیدات مورد نیاز برای اجرای استانداردها و معیارهای برچسب مصرف انرژی تجهیزات و وسایل انرژی بر برقی را با همکاری وزارت نیرو در زمینه برق و حرارت و وزارت نفت در زمینه سوخت انجام دهد.

ماده ۱۳ (اصلاحی ۰۸، ۰۴، ۱۳۹۰) - کلیه تولیدکنندگان و واردکنندگان تجهیزات انرژی بر، موظفند بر مبنای معیارها و مشخصات فنی ابلاغ شده از سوی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران نسبت به تهیه و نصب برچسب مصرف انرژی بر روی کالا و بسته‌بندی آن اقدام نمایند. توزیع و فروش تجهیزات انرژی بر فاقد برچسب مصرف انرژی ممنوع است. مؤسسه استاندارد و وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف به نظارت و برخورد با توزیع‌کنندگان و فروشندگان متخلف مطابق قانون خواهند بود.

ماده ۱۴ - به منظور ترغیب مصرف‌کنندگان، به استفاده از تجهیزات، مجموعه‌ها و فرآیندهای با مصرف انرژی و آلودگی زیست محیطی کمتر، برای مصرف‌کنندگان این موارد از محل منابع مالی ماده (۷۳) این قانون و نیز اعتبارات پیش‌بینی‌شده در لوایح بودجه سنواتی، مشوقهای مالی در نظر گرفته می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارتخانه‌های نفت و نیرو تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۵ - کلیه دستگاههای اجرایی، نهادها، مؤسسات، شرکتها و واحدهای صنعتی دولتی و همچنین نیروهای نظامی و انتظامی موظفند تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز خود را براساس بهترین الگوی مصرف سطوح انرژی بری خریداری نمایند. آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط شورای عالی انرژی ضمن رعایت تبصره ذیل ماده (۵) این قانون با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۲ / ۱۳۷۵ تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. کلیه وزارتخانه‌ها و دستگاههای ذیربط موظفند نسبت به حسن اجراء این ماده نظارت نمایند.

ماده ۱۶ - تخصیص هرگونه اعتبار برای بازسازی و توسعه صنایع منوط به رعایت معیارها و مشخصات فنی و رعایت موازین زیست محیطی و پس از اخذ مجوز لازم از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران است.

ماده ۱۷ - به منظور حمایت از شرکتهای خدمات انرژی، هیأت وزیران موظف است بنا به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های نفت، نیرو، امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، آیین‌نامه‌های لازم را به طریقی که انگیزه کافی برای تشکیل و توسعه این گونه شرکتها و خدمات مربوط به آنها در کشور به‌وجود آید، حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون به تصویب برساند. منابع مالی برای اجرای این ماده از محل ماده (۷۳) این قانون تأمین خواهد شد. همچنین دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۴) قانون خدمات کشوری می‌توانند برای انعقاد قراردادهای صرفه‌جویی انرژی از محل صرفه‌جویی‌های حاصله، ایجاد تعهد نمایند و از محل منابع اعتباری ماده (۷۳) و صرفه‌جویی‌های حاصله اقدام کنند.

قانون اصلاح الگویی مصرف انرژی - مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴

فصل پنجم: مصرف‌کنندگان انرژی در بخش ساختمان و شهرسازی

ماده ۱۸ (اصلاحی ۳۰۳، ۱۳۹۰). در اجرای قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، وزارت راه و شهرسازی موظف است آیین‌نامه‌های صرفه جویی مصرف انرژی در ساختمانها را با جهت گیری به سوی ساختمان سبز و همچنین شهرسازی را منطبق بر الگویی مذکور با همکاری وزارتخانه‌های نفت، نیرو، کشور و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور ظرف یک سال بعد از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند.

آیین‌نامه‌های اجرائی شامل معیارها و مشخصات فنی مصرف انرژی ساختمان سبز حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون به گونه‌ای که تمامی ضوابط خاص در طراحی و ساخت از دیدگاه مدیریت انرژی و محیط زیست از جمله کاهش آلودگی و نیاز به کمترین حد انرژی‌های تجدیدناپذیر در آنها لحاظ شده باشد، در کارگروه موضوع ماده (۱۱) این قانون تهیه و به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.

تبصره (اصلاحی ۳۰۳، ۱۳۹۰). الگویی مصرف برق و گاز طبیعی به ازاء هر مترمربع ساختمان به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های نفت، نیرو و راه و شهرسازی به تصویب شورای عالی انرژی می‌رسد. مصارف برق و گاز طبیعی مازاد بر الگویی مصرف مشمول حداکثر صددرصد (۱۰۰٪) افزایش قیمت خواهد شد. وجوه اضافی اخذ شده به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و براساس قانون هدفمندکردن یارانه‌ها و قانون بودجه سالانه و به ترتیب مقرر در ماده (۷۳) این قانون هزینه می‌شود.

ماده ۱۹ - صدور گواهی پایان کار توسط شهرداریها و یا سایر مراجع مربوط، منوط به رعایت ضوابط، مقررات و آیین‌نامه‌های موضوع ماده (۱۸) این قانون است.

ماده ۲۰ - کلیه مؤسسات دولتی و عمومی موظفند ظرف پنج سال پس از تصویب این قانون با تعبیه سامانه‌های کنترلی لازم برای مصرف انواع حاملهای انرژی در ساختمانهای اداری خود مطابق با آیین‌نامه‌های موضوع ماده (۱۸) این قانون اقدام نمایند.

ماده ۲۱ - کلیه دستگاههای اجرائی و عمومی موظفند به انجام ممیزی انرژی به منظور اجراء و کنترل سامانه مدیریت انرژی در ساختمانهای مربوطه و آموزش کارکنان خود اقدام نمایند.

ماده ۲۲ (اصلاحی ۳۰۳، ۱۳۹۰). مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران با همکاری وزارت راه و شهرسازی موظف است نسبت به تهیه و تدوین استانداردهای مصالح ساختمانی با اولویت اقلام مرتبط با انرژی‌بری ساختمان، اقدام نماید و به تصویب کارگروه موضوع ماده (۱۱) این قانون برساند. مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مکلف است نسبت به ابلاغ این استانداردها و نظارت بر حسن اجرای آن اقدام نماید.

ماده ۲۳ (اصلاحی ۳۰۳، ۱۳۹۰). شهرداریها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل و نظارت بر اجرای ساختمان و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع ماده (۳۴) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۲۲ / ۱۲ / ۱۳۷۴ مسؤولیت اجرای این فصل از قانون را برعهده دارند و دستگاههای اجرائی و مؤسسات ذی‌ربط موظف به همکاری در این زمینه خواهند بود. وزارت راه و شهرسازی هر سال گزارش نظارتی از عملکرد دستگاههای اجرائی ذی‌ربط را به هیأت وزیران و مجلس شورای اسلامی تقدیم خواهد کرد.

فصل ششم: مصرف‌کنندگان انرژی در صنایع

ماده ۲۴ - کلیه مصرف‌کنندگان انرژی با مصرف سالانه سوخت بیش از پنج میلیون متر مکعب گاز و یا سوخت مایع معادل آن و تقاضای (دیماند) قدرت الکتریکی بیش از یک مگاوات موظفند با ایجاد واحد مدیریت انرژی از طریق صرفه‌جویی یا استفاده از امکانات بخش خصوصی و یا بدون گسترش تشکیلات دولتی نسبت به انجام ممیزی انرژی و بهینه‌سازی مصرف انرژی و اجرای راهکارهای لازم جهت بهینه‌سازی مصرف انرژی به منظور دستیابی به معیارهای موضوع ماده (۱۱) این قانون اقدام نمایند.

ماده ۲۵ - وزارتخانه‌های نفت و نیرو مکلفند پس از دریافت گزارش از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، واحدهای صنعتی مشمول مقررات استاندارد اجباری را که در حد معیارهای تعیین‌شده در استاندارد نیستند مطابق ماده (۲۶) جریمه نمایند. در صورتی‌که تدوین و ابلاغ استانداردها توسط مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به تعویق افتد، وزارتخانه‌های نفت و نیرو می‌توانند رأساً و یا از طریق مشاوران طرف قرارداد براساس نمونه‌گیری تصادفی یا روشهای دیگر مندرج در استانداردهای مصوب، بازرسانی را برای نظارت بر نحوه فعالیت‌های واحدهای انرژی و ارائه مشاوره و راهنمایی به واحدهای صنعتی موضوع ماده (۲۴) این قانون اعزام نمایند.

ماده ۲۶ (اصلاحی ۰۸، ۰۴، ۱۳۹۰). واحدهای صنعتی در صورت عدم رعایت معیارها و مشخصات فنی و استانداردهای مصرف انرژی با تشخیص وزارتخانه‌های نفت، نیرو و صنعت، معدن و تجارت، از سال شروع اصلاح الگویی مصرف براساس شرایط اقلیمی و فنی به صورت درمیدی از قیمت فروش حاملهای انرژی جریمه خواهند شد. وجوه اخذ شده به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز شده و در اجرای راهکارهای بهینه‌سازی بخش صنعت موضوع این قانون هزینه خواهد شد. آیین‌نامه مربوطه جهت اخذ جریمه‌ها و نحوه مصرف آن در چهارچوب قانون هدفمندکردن یارانه‌ها و قانون بودجه سالانه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۷ - کلیه صنایع، مؤسسات و واحدهایی که دسترسی به شبکه برق وزارت نیرو و امکان اجرای سامانه‌های تولید انرژی الکتریکی از قبیل تولید همزمان برق و حرارت، توربین انبساطی و یا واحد مستقل را دارند، چنانچه به تولید برق، مطابق با استانداردهای وزارت نیرو اقدام نمایند، وزارت نیرو از طریق شرکتهای برق موظف به خرید برق مازاد تولیدی از آنان بر اساس ضوابط مصوب موضوع ماده (۴۴) این قانون است.

قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی - مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴

فصل هفتم: مصرف‌کنندگان انرژی در کشاورزی

ماده ۲۸ - وزارتخانه‌های نیرو و نفت موظفند با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، سازمان محیط زیست و مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران معیار و استاندارد مصرف انرژی برای هر واحد سطح زیرکشت زراعی و باغی را بر حسب شرایط اقلیمی، استحصال مجاز آب و با توجه به نوع محصول و با استفاده از شیوه‌های پربازده استحصال آب و روشهای نوین آبیاری تدوین نمایند. مصرف‌کنندگان انرژی در بخش کشاورزی که معیار و استاندارد فوق را رعایت ننمایند، قیمت انواع انرژی را با تشخیص وزارتخانه‌های نفت و نیرو تا دو برابر قیمت حاملهای انرژی می‌پردازند. مبالغ مازاد بر قیمت آزاد به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور واریز می‌شود و در اجرای راهکارهای بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخش کشاورزی موضوع مواد این فصل هزینه می‌گردد. آیین‌نامه اجرائی این ماده در چهارچوب قانون هدفمندکردن یارانه‌ها و قانون بودجه سالانه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۹ (اصلاحی ۰۸، ۰۴، ۱۳۹۰) - وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت موظفند سالانه حداقل بیست درصد (۲۰٪) از پمپهای آب و ماشینهای کشاورزی خود کشتی فرسوده و پر مصرف را از رده خارج و به همان نسبت به تأمین پمپهای آب و ماشینهای جدید با مصرف انرژی استاندارد و بهینه اقدام نمایند. منابع لازم جهت اجرای این ماده در بودجه سالانه پیش‌بینی و تأمین می‌شود.

ماده ۳۰ - وزارت صنایع و معادن با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی موظف است تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه نسبت به اصلاح ماشین‌آلات و تجهیزات انرژی‌بر کشاورزی تولید داخل با بهره‌گیری از فناوریهای جدید مطابق با معیارها و مشخصات فنی مصرف سوخت موضوع ماده (۱۱) این قانون اقدام نماید. وزارت بازرگانی موظف به رعایت استاندارد مذکور برای کلیه تجهیزات و ماشین‌آلات کشاورزی وارداتی است.

فصل هشتم: حمل و نقل

ماده ۳۱ (اصلاحی ۳۱، ۰۳، ۱۳۹۰) - وزارت راه و شهرسازی موظف است ضمن انجام مطالعات توجیهی اقتصادی و اجتماعی، انتقال کاربریهای غیرضروری از کلان‌شهرها به شهرهای کوچکتر را پیگیری و در طرحهای ناحیه‌ای و منطقه‌ای لحاظ نماید و همچنین در تهیه طرحهای توسعه شهری، مراکز عمده جذب جمعیت را به نحوی جانمایی کند که حجم ترافیک و مصرف سوخت در مناطق پرتراکم شهری کاهش یابد.

تبصره ۱ - تمامی دستگاههای اجرائی موظفند در تهیه طرحها و برنامه‌های حوزه مسئولیت خود، ملاحظات ترافیکی و نحوه آمد و شد مراجعین و کارکنان را مدنظر قرار داده و اقدامات لازم را به منظور تسهیل رفت و آمد و کاهش مصرف سوخت صورت دهند.

تبصره ۲ - وزارت کشور، شوراهای اسلامی شهر و شهرداریها موظفند در چهارچوب طرح جامع حمل و نقل نسبت به ایجاد مراکز منطقه‌ای خدمات شهری با هدف کاهش سفر، کاهش مصرف سوخت و حفظ محیط‌زیست اقدام نمایند.

ماده ۳۲ (اصلاحی ۳۱، ۰۳، ۱۳۹۰) - وزارت راه و شهرسازی موظف است در تهیه طرحهای جامع شهری، پیامد ساخت و سازهای مهم شهری بر ترافیک شهری، تأمین توقفگاه (پارکینگ) در شهرهای بزرگ و کلان شهرها را لحاظ نماید.

تبصره (اصلاحی ۳۱، ۰۳، ۱۳۹۰) - وزارت راه و شهرسازی موظف است با همکاری سازمان نظام مهندسی ساختمان نسبت به تهیه آیین‌نامه لازم اقدام و از مهندسان ترافیک دارای پروانه اشتغال جهت انجام امور بررسی، طراحی و نظارت استفاده نماید.

ماده ۳۳ - شهرداریها موظفند نسبت به ساماندهی معابر و تسهیل عبور و مرور عابران پیاده و دوچرخه‌سواران در شهرهای کشور اقدام نمایند.

ماده ۳۴ - کلیه دستگاههای اجرائی موظفند فقط نسبت به خرید و به‌کارگیری خودروهای واجد معیارها و مشخصات فنی موضوع ماده (۱۱) این قانون، اقدام نمایند.

تبصره ۱ - کمیسیون ماده (۲) لایحه قانونی نحوه استفاده از اتومبیلهای دولتی و فروش اتومبیلهای زائد مصوب ۱۳۵۸ در هنگام صدور مجوز شماره‌گذاری موظف به اجرای این حکم است.

تبصره ۲ - دستگاههایی که نیاز به خودروهای خاص دارند با تشخیص هیأت وزیران از شمول این ماده مستثنی می‌شوند.

ماده ۳۵ - وزارت کشور موظف است با همکاری دستگاهها و سازمانهای ذی ربط با به‌کارگیری خودروهای عمومی واجد معیارها و مشخصات فنی موضوع ماده (۱۱) این قانون، خودروهای فاقد معیارهای فوق را از رده خارج نماید.

تبصره ۱ - خودروهای عمومی فقط در صورت رعایت شرایط فوق، قابل شماره‌گذاری است.

تبصره ۲ (اصلاحی ۰۸، ۰۴، ۱۳۹۰) - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری شهرداریها و شوراهای اسلامی شهر شرایط لازم جهت ارائه مجوزهای صنفی برای فعالیت کارگاههای ارائه‌دهنده خدمات پس از فروش به خودروهای موضوع این ماده را فراهم نماید.

ماده ۳۶ (اصلاحی ۰۸، ۰۴، ۱۳۹۰) - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است به‌منظور ارتقاء کارآیی مصرف سوخت، نسبت به همکاری و نظارت جهت توسعه تولید، عرضه و خدمات پس از فروش خودروهای دیزلی سبک با اولویت خودروهای عمومی بار و مسافر، مطابق با استانداردهای روز دنیا و معیارها و مشخصات فنی موضوع ماده (۱۱) این قانون اقدام نماید.

قانون اصلاح الگوي مصرف انرژی - مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴

ماده ۳۷ (اصلاحي ۳۱، ۳۰، ۱۳۹۰). وزارتخانه‌هاي راه و شهرسازي، کشور و جهادکشاورزي و معاونت برنامه‌ريزي و نظارت راهبردي رئيس جمهور موظفند در مکان‌يابي جاگاههاي جديد عرضه گاز طبيعي فشرده، با شرکتهاي زیرمجموعه وزارت نفت همکاری نمایند و در تأمین و واگذاري زمین و اعطاء مجوزهاي لازم براي احداث جاگاههاي مذکور به بخش غيردولتي اقدام کنند. کمیسیون ماده (۵) قانون تأسیس شوراي عالي شهرسازي و معماري ايران و ديگر کمیسیونهاي ذي ربط مکلفند در صورتی که طرح جامعي موجود باشد، در چهارچوب آن کاربري را تغيير دهند و مجوزهاي لازم را صادر نمایند.

ماده ۳۸. سازمان راهداري و حمل و نقل جاده‌اي موظف است با هماهنگي شرکتهاي زیرمجموعه وزارت نفت، جهت همکاری در ایجاد جاگاههاي عرضه سوخت گاز طبيعي در مجتمع‌هاي خدمات رفاهي بين راهي اقدام نماید.

ماده ۳۹ (اصلاحي ۳۱، ۳۰، ۱۳۹۰). وزارتخانه‌هاي نيرو، راه و شهرسازي، جهاد کشاورزي و نفت موظفند حسب مورد به تأمین انشعابات و اتصال به شبکه‌هاي برق و گاز و صدور مجوز استفاده از حریم راهها و گذر از عرض جاده‌ها، مجوز حفاري براي انجام عمليات گازرسانی و واگذاري زميني مناسب در قبال اخذ وجه با رعايت قوانين و مقررات مربوط اقدام نمایند.

ماده ۴۰. وزارت نفت موظف است جهت توسعه، اصلاح و تجهيز پالایشگاههاي کشور به عرضه انواع سوخت موردنیاز بخش حمل و نقل کشور با رعايت استانداردهاي زیست محیطي همکاری نماید.

ماده ۴۱ (اصلاحي ۳۱، ۳۰، ۱۳۹۰). سازمان حفاظت محیط زیست موظف است با همکاری وزارتخانه‌هاي کشور، راه و شهرسازي و نفت، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتي ايران و شهرداریها براي کاهش مصرف سوخت و آلودگي هوا از طریق اجرائي استانداردهاي زیست محیطي اقدام نماید.

ماده ۴۲. کلیه دستگاههاي اجرائي دولتي و غيردولتي موظفند به منظور تسهیل در ارائه خدمات غير حضوري متقاضیان؛

الف - فرآیندهاي کاري خود را اصلاح و مراکز تماس، با کانالهاي تلفني، پیام کوتاه و پایگاه اينترنتي ایجاد نمایند.

ب - تمامی خدمات خود شامل فرما، فرآیندها، شرایط، آدرسها، تعرفه‌هاي خدمات، نحوه دسترسي آن را در پایگاه اينترنتي به طور کامل توصيف، اطلاع رسانی، به روزرسانی و تا حداکثر ممکن اجرائي و قابل ارائه نمایند.

ماده ۴۳ (اصلاحي ۸، ۰۴، ۱۳۹۰). وزارتخانه‌هاي صنعت، معدن و تجارت و ارتباطات و فناوري اطلاعات مکلفند به منظور کاهش تعداد مراجعات حضوري متقاضیان؛ زیرساختها، مجوزها و تسهیلات لازم براي فروش الكترونيكي و توزيع کالا و خدمات از طریق اصناف را فراهم نمایند.

فصل نهم: تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان انرژی

ماده ۴۴. وزارت نيرو از طریق شرکتهاي تابعه موظف است خرید برق از تولیدکنندگان آن را در محل تحویل و به اندازه ظرفیتهاي تولید برق تضمین کند و به این منظور از طریق عقد قراردادهاي پنجساله یا بیشتر، مطابق شرایط زیر اقدام نماید:

الف - اتصال مولدهاي موضوع این ماده به شبکه بدون دریافت هزینه‌هاي عمومي برقراري انشعاب، صورت می‌گیرد.

ب - در مواقع خروج اضطراري و یا خروج براي تعمیرات، با تشخیص وزارت نيرو از انشعاب برقرار شده براي تأمین برق مشترك تا سطح ظرفیت مولد بدون پرداخت هزینه اشتراك، استفاده می‌گردد.

پ - مشترکيني که اقدام به احداث مولد در محل مصرف می‌نمایند، از اولویت قطع برق در زمانهاي کمبود در شبکه سراسري خارج می‌شوند.

ماده ۴۵. وزارتخانه‌هاي نفت و نيرو موظفند واحدهاي صنعتي، ساختماني، کشاورزي و عمومي را که به تولید همزمان برق و حرارت و برودت در محل مصرف اقدام می‌کنند، از امکانات و تسهیلاتي که به صورت عمومي اعلام می‌شود بهره‌مند سازند.

ماده ۴۶. کلیه اشخاص حقيقي و حقوقي مجري طرحهاي نیروگاهی، پالایشگاهی، پتروشيمي و صنایع پایین دستي نفت و گاز و واحدهاي صنعتي که خود اقدام به تولید برق می‌نمایند، موظفند در مطالعه احداث واحدهاي جديد، نسبت به بررسی فني و اقتصادي به کارگيري سامانه‌هاي بازیافت انرژی از جمله تولید همزمان برق، حرارت و برودت و استفاده از توربینهاي انبساط گاز موازي با شیرهاي فشارشکن پشتیبان به‌عنوان ایستگاه تقلیل فشار گاز ورودي به نیروگاه براي تولید برق بدون سوخت اقدام نمایند و در صورت مثبت بودن نتیجه مطالعه امکان‌سنجي و بررسیهاي فني و اقتصادي موظفند واحدهاي یاد شده را از ابتداء به صورت سامانه‌هاي بازیافت انرژی احداث کنند.

تبصره ۱ - در صورت منفي بودن نتایج مستدل مطالعات امکان‌سنجي و بررسیهاي فني و اقتصادي در طراحی و ساخت واحدهاي مزبور باید امکان افزودن تجهیزات بازیافت انرژی و تولید همزمان پیش‌بینی گردد تا در صورت توجیه فني و اقتصادي لازم در هر زمان از مراحل بهره‌برداري، امکان تبدیل آن به سامانه بازیافت انرژی و تولید همزمان میسر باشد.

تبصره ۲ - واحدهاي موجود نیروگاهی، پالایشگاهی، پتروشيمي و صنایع پایین دستي نفت و گاز موظفند ظرف سه سال از تاریخ تصویب این قانون نسبت به انجام مطالعه امکان‌سنجي و بررسیهاي فني و اقتصادي افزودن سامانه بازیافت انرژی تولید همزمان به واحدهاي خود اقدام نمایند.

تبصره ۳ - وزارتخانه‌هاي ذي‌ربط موظفند بر حسن اجرائي این ماده نظارت نمایند.

ماده ۴۷. به منظور مدیریت تولید و مصرف برق، گاز و آب در کشور، وزارتخانه‌هاي نيرو و نفت حسب مورد موظفند:

۱ - دستورالعمل فني همسان طراحی، ساخت، تأمین، نصب و بهره‌برداري زیرساخت و تجهیزات اندازه‌گیری و کنترل شبکه هوشمند را تعیین، ابلاغ و اجراء نمایند.

۲ - براي همه متقاضیان جديد اشتراك، فقط کنتورهاي هوشمند مجهز به سیستم قرائت و کنترل هوشمند بار و امکانات فناوري اطلاعاتي روزآمد را نصب نمایند.

قانون اصلاح الگوي مصرف انرژی - مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴

۳ - حداکثر ظرف مدت پنج سال کنتورهاي همه مشترکين موجود با اولويت مشترکين پرمصرف و همچنين شبکههاي توزيع و انتقال را با کنتورها، زيرساخت و تجهيزات مجهز به سامانه قرائت و کنترل هوشمند بار و فناوري اطلاعاتي روزآمد جایگزین نمایند.

تبصره - سامانههاي قرائت، کنترل و فناوري اطلاعات برق، گاز و آب به صورت هماهنگ و یکپارچه طراحی، اجراء و بهره برداري خواهد شد.

ماده ۴۸ - وزارت نیرو موظف است نسبت به حمایت از تشکیل شرکتهای غیردولتي توزيع و فروش حرارت و گسترش آن در کل کشور به منظور خرید حرارت بازيافتي از نیروگاههاي توليد برق و فروش آن به واحدهاي صنعتي و ساختماني اقدام نماید.

ماده ۴۹ - وزارت نفت موظف است ایجاد، توسعه و اصلاح شبکه گازرسانی در هر منطقه را در هماهنگی کامل با توسعه شبکه توزيع حرارت، برنامه ریزی نماید.

ماده ۵۰ - به منظور همسوسازي رفتار بنگاههاي توليد برق با منافع ملی، قیمت فروش سوخت به نیروگاههاي با بازده متوسط سالانه برق و حرارت سي درصد (۳۰٪) و کمتر، با بیست درصد (۲۰٪) افزایش نسبت به قیمت تعیین شده در قانون هدفمند کردن یارانهها و قیمت فروش سوخت به نیروگاههاي با بازده متوسط سالانه توليد برق و حرارت هفتاد درصد (۷۰٪) و بیشتر، با بیست درصد (۲۰٪) تخفیف نسبت به قیمت تعیین شده در قانون هدفمند کردن یارانهها تعیین می گردد. سایر نیروگاهها رقم متناسبی را که با افزایش بازده نیروگاه کاهش می یابد و براساس آیین نامه مربوط، به عنوان بهای سوخت می پردازند. مبالغ اضافی دریافتي پس از کسر مبالغ تخفیف داده شده به حساب درآمد عمومي نزد خزانه داري کل کشور واریز می شود تا صرف توسعه بازيافت تلفات نیروگاهها شود.

ماده ۵۱ - وزارتخانههاي نیرو و نفت حسب مورد موظفند طرحهاي مرتبط با افزایش بازده انرژی موضوع این فصل از قانون را متناسب با میزان افزایش بازده از حمایتهاي مقرر در این قانون که به صورت عمومي اعلام می شود بهره مند سازند.

ماده ۵۲ (اصلاحي ۰۸، ۰۴، ۱۳۹۰) - به منظور ارتقاء بهره وري، افزایش امنیت تأمین انرژی و مشارکت گسترده بخش غیردولتي در عرضه انرژی،

الف - وزارت نفت مکلف است با همکاری وزارت نیرو نسبت به حمایت مؤثر از تحقیقات، سرمایه گذاری، ترویج و توسعه واحدهاي توليد همزمان برق و حرارت و بروودت از طریق بخش غیردولتي اقدام نماید.

ب - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با حمایت از مراکز تحقیقاتي و صنایع مربوطه، برای توسعه دانش فني بومي و خوداتکائي کشور در تأمین تجهيزات توليد همزمان برق، حرارت و بروودت اقدام نماید.

کلیه ضوابط و آیین نامههاي اجرائي این ماده سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزارتخانههاي نفت، نیرو و صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۵۳ - وزارت نیرو موظف است پس از انجام بررسیهاي کارشناسي و امکان سنجي و داشتن توجیه فني و اقتصادي، حرارت مورد نیاز واحدهاي آب شیرین کن تقطیري را از محل بازيافت تلفات نیروگاههاي حرارتي تأمین نماید. سازمان مدیریت منابع آب و شرکت توانیر کلیه هماهنگیهاي لازم برای مناطق نیازمند به تأسیسات آب شیرین کن و احداث این واحدها با نیروگاههاي حرارتي را به صورت یکپارچه به انجام خواهند رساند. وزارت نیرو موظف به گزارش سالانه اجرائي این ماده به هیأت وزیران و مجلس شورای اسلامي است.

ماده ۵۴ - کلیه واحدهاي نیروگاهی، پالایشگاهی و پتروشیمی در چهارچوب بودجه سالانه موظفند نسبت به استقرار واحدهاي مدیریت انرژی و انجام ممیزی انرژی اقدام و کلیه اقدامات بدون هزینه، کم هزینه و پرهزینه را به ترتیب اولویت زمان بازگشت سرمایه اجراء کنند.

واحدهاي فوق الذکر موظفند هر سه سال یک بار به تجدید ممیزی انرژی اقدام نمایند.

وزارتخانه هاي نیرو و نفت حسب مورد موظفند بر حسن اجرائي این ماده نظارت کنند و نتایج حاصله را به هیأت وزیران و مجلس شورای اسلامي گزارش نمایند.

ماده ۵۵ - وزارتخانههاي نفت و نیرو مکلفند سوخت، فرآورده هاي نفتي و گاز طبیعی و برق را با استانداردهاي تدوین شده مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتي ایران عرضه نمایند.

ماده ۵۶ - وزارت نفت موظف است در چهارچوب قانون هدفمند کردن یارانهها سوخت لازم جهت تولیدکنندگان انرژی برق اعم از واحدهاي صنعتي یا تولیدکنندگان محلي را به قیمتي که برای وزارت نیرو محاسبه می کند، تحویل نماید.

ماده ۵۷ (اصلاحي ۰۸، ۰۴، ۱۳۹۰) - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است برای صدور مجوز ایجاد واحدهاي صنعتي، تأییدیه رعایت مصرف ویژه انرژی را از وزارتخانههاي نیرو و نفت حسب مورد دریافت نماید.

ماده ۵۸ (اصلاحي ۳۱، ۰۳، ۱۳۹۰) - وزارت نفت مکلف است اقدامات لازم در جهت بهبود روشهاي انتقال حاملهاي انرژی از جمله حداکثرسازي انتقال فرآوردههاي نفتي از طریق خط لوله و راه آهن را با همکاری وزارت راه و شهرسازي به انجام رساند و به صورت سالانه اطلاع رسانی نماید.

ماده ۵۹ - دولت مکلف است با استفاده از منابع حاصل از صادرات نفت کوره مازاد بر مصرف داخلی، تأمین مالي از طریق فاینانس، مشارکت بخش خصوصي و یا از محل منابع عمومي در چهارچوب بودجههاي سنواتي نسبت به ارتقاء تکنولوژی و تکمیل زنجیره پالایش نفت خام پالایشگاهها به گونه اي اقدام کند که سالانه با کاهش توليد حداقل دو درصد (۲٪) نفت کوره، ظرف پانزده سال متوسط توليد نفت کوره پالایشگاهها را به حداکثر ده درصد (۱۰٪) نفت خام تحویلي برساند و فرآوردههاي بنزین، نفت گاز، نفت سفید، گاز مایع، نفت کوره و سایر فرآوردهها برابر استاندارد جهانی تولید شود.

قانون اصلاح الگوي مصرف انرژی - مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴

تبصره ۵ - وزارت نفت مکلف است برنامه اجرائی احکام فوق را حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به اطلاع مجلس شورای اسلامی برساند.

ماده ۶۰ - دولت مکلف است هر ساله نسبت به کاهش مصرف ویژه انرژی بخشهای صنعت، کشاورزی، حمل و نقل عمومی، تجاری و خانگی اقدام نماید و به صورت سالانه اطلاع رسانی کند.

فصل دهم : انرژیهای تجدیدپذیر و هسته‌ای

ماده ۶۱ - وزارت نیرو موظف است به منظور حمایت از گسترش استفاده از منابع تجدیدپذیر انرژی، شامل انرژیهای بادی، خورشیدی، زمین‌گرمایی، آبی‌کوچک (تا ده مگاوات)، دریایی و زیست‌توده (مشمول بر ضایعات و زائدات کشاورزی، جنگلی، زباله‌ها و فاضلاب شهری، صنعتی، دامی، بیوگاز و بیومس) و با هدف تسهیل و تجمیع این امور، از طریق سازمان ذی‌ربط نسبت به عقد قرارداد بلند مدت خرید تضمینی از تولیدکنندگان غیردولتی برق از منابع تجدیدپذیر اقدام نماید.

تبصره ۱ - قیمت و شرایط خرید برق تولیدی از منابع تجدیدپذیر به پیشنهاد وزارت نیرو و تصویب هیأت وزیران تعیین می‌شود.

تبصره ۲ - شرکت‌های تابعه وزارت نیرو اعم از شرکت‌های برق منطقه‌ای و نیز شرکت‌های توزیع موظفند با هماهنگی شرکت مدیریت شبکه برق ایران نسبت به تحویل و خرید برق از سازمان مربوطه اقدام نمایند.

تبصره ۳ - منابع مالی مورد نیاز برای خرید تضمینی برق تولیدی از منابع تجدیدپذیر از محل ارزش سوخت صرفه‌جویی شده بر اساس سوخت‌های وارداتی مایع و قیمت‌های صادراتی گاز و منافع حاصل از عدم تولید آلاینده‌ها و حفاظت از محیط زیست به ازاء برق تولیدی این قبیل نیروگاهها تأمین و به وزارت نیرو پرداخت می‌شود. آیین نامه اجرائی این ماده شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های نیرو و نفت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۶۲ - وزارتخانه‌های نیرو و نفت موظفند به منظور ترویج کاربرد اقتصادی منابع تجدیدشونده انرژی در سامانه‌های مجزای از شبکه از قبیل آبگرمکن خورشیدی، حمام خورشیدی، تلمبه بادی، توربین بادی، سامانه‌های فتوولتاییک، استحصال گاز از منابع زیست توده و صرفه‌جویی در هزینه‌های تأمین و توزیع سوخت‌های فسیلی، حمایت لازم را به صورت عمومی اعلام و از محل بودجه‌های مصوب سالانه خود یا منابع مذکور در ماده (۷۳) این قانون تأمین و پرداخت نمایند.

ماده ۶۳ - سازمان انرژی اتمی مکلف است به منظور بازیافت انرژی از تلفات حرارتی نیروگاه‌های هسته‌ای به صورت گرمایش، سرمایش یا تولید آب شیرین، قبل از احداث نیروگاه‌های اتمی نسبت به مطالعات امکان‌سنجی به کارگیری تولید همزمان برق و حرارت در نیروگاه‌های مذکور اقدام و در صورت مثبت بودن نتیجه مطالعات، این نیروگاهها را صرفاً به روش فوق‌الذکر احداث و بهره‌برداری نماید. این سازمان موظف به اجرای طرح‌های تحقیقاتی و مطالعاتی به منظور کاهش مصرف انرژی تأسیسات چرخه سوخت، بومی نمودن ساخت نیروگاه هسته‌ای و طرح‌های تحقیقاتی مرتبط با گداحت هسته‌ای است.

فصل یازدهم : آموزش و آگاه‌سازی

ماده ۶۴ - وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری موظفند با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و نفت نسبت به گنجاندن واحدهای درسی مدیریت انرژی در کلیه مقاطع تحصیلی و رشته‌های مرتبط، و به روزرسانی مطالب اقدام نمایند.

ماده ۶۵ - وزارتخانه‌های کار و امور اجتماعی و آموزش و پرورش موظفند در تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی دوره‌های فنی و حرفه‌ای ذی‌ربط، آموزش مؤثر روش‌های بهینه سازی کاربرد انرژی را طبق نظر وزارتخانه‌های نفت و نیرو ملحوظ نمایند.

ماده ۶۶ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است نسبت به ایجاد و گسترش گرایش‌های مرتبط با مدیریت انرژی در سطوح کارشناسی ارشد و دکترا در دانشگاه‌های کشور و همچنین گنجاندن واحد درسی با عنوان مدیریت انرژی در دوره‌های کاردانی و کارشناسی رشته‌های مهندسی و سایر رشته‌های مرتبط ظرف یک‌سال پس از تصویب این قانون برنامه‌ریزی و اقدام نماید.

ماده ۶۷ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، سازمان تبلیغات اسلامی و شهرداری‌ها موظفند با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و نفت در برنامه‌ریزی و اجرای فعالیتهای فرهنگی و تبلیغاتی، اشاعه فرهنگ مصرف منطقی انرژی و اصلاح رفتار و الگوی مصرف را ملحوظ نمایند.

تبصره ۵ - پخش آگهی‌های تبلیغاتی در مورد تجهیزات انرژی بر از شبکه‌های مختلف سازمان صدا و سیما منوط به رعایت معیارها و مشخصات فنی انرژی‌بری موضوع ماده (۱۱) این قانون است.

ماده ۶۸ (اصلاحی ۳۱، ۳۰، ۱۳۹۰) - وزارت راه و شهرسازی موظف است برای تهیه مواد آموزشی مورد نیاز جهت آموزش کاربردی روش‌های بهینه سازی انرژی در ساختمان و تأسیسات مکانیکی و برقی و برگزاری دوره‌های آموزشی برای مهندسان، کاردanan و معماران تجربی شاغل در بخش ساختمان اقدام نموده و در آزمون‌های تعیین صلاحیت آنان، موارد فوق را ملحوظ نماید.

ماده ۶۹ (اصلاحی ۰۸، ۰۴، ۱۳۹۰) - وزارت نیرو موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به تدوین و برگزاری دوره‌های آگاه‌سازی و آموزش کاربردی مدیریت انرژی عمومی و تخصصی برق و حرارت برای مدیران انرژی واحدهای صنعتی و همچنین فارغ‌التحصیلان موضوع مواد (۶۴) و (۶۶) این قانون، در مرکز ملی آموزش مدیریت انرژی در صنعت اقدام و به آموزش گیرندگان گواهینامه اعطاء نماید.

قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی - مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴

تبصره ه - کلیه واحدهای صنعتی موضوع ماده (۲۴) این قانون موظفند مدیران انرژی خود را با اولویت فارغ التحصیلان موضوع مواد (۶۴) و (۶۶) این قانون از دارندگان گواهینامه موضوع این ماده منصوب نمایند.

ماده ۷۰ - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور موظف است هر شش ماه یکبار اطلاعات بخش انرژی (نفت، گاز، فرآوردهها و برق) را از وزارتخانههای نفت و نیرو اخذ و از طریق رسانهها به اطلاع عموم مردم برساند.

فصل دوازدهم : سایر مقررات

ماده ۷۱ - وزارتخانههای نفت و نیرو حسب مورد با پیشنهاد آیین نامه و صدور دستورالعملهای مورد نیاز، بر اجرای دقیق این قانون نظارت و نتایج آن را به هیأت وزیران و دستگاههای ذی ربط گزارش می نمایند.

ماده ۷۲ - وزارتخانهها و دستگاههای متولی زیربخشهای تأمین و مصرف انرژی موظفند با هماهنگی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، راهکارهای بهبود بهره وری موضوع این قانون را ارائه و اجراء نمایند.

ماده ۷۳ - به منظور حمایت از اجرای راهکارهای بهینه سازی مصرف و ارتقاء کارایی انرژی در چهارچوب اهداف و مواد این قانون به وزارتخانههای نفت و نیرو اجازه داده می شود از محل صرفه جوییهای ناشی از اجرای این قانون، بودجههای سنواتی و منابع داخلی شرکتهای دولتی تابعه، تسهیلات مالی لازم را تأمین نمایند. مقدار تسهیلات مالی این ماده توسط شورای عالی انرژی تعیین می شود.

ماده ۷۴ - وزارتخانههای نفت و نیرو و سایر وزارتخانهها و دستگاههای مسؤول در این قانون موظفند سالانه گزارشی از میزان اثربخشی سیاستها و اقدامات مربوط به صرفه جویی انرژی به تفکیک حاملها و بخشهای اقتصادی مصرف کننده انرژی را به معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور جهت جمع بندی و انعکاس آن به هیأت وزیران و مجلس شورای اسلامی، ارسال دارند.

ماده ۷۵ - دولت موظف است:

الف - اعتبارات مورد نیاز برای اجرای تکالیف مندرج در این قانون را حسب مورد در قالب بودجه سنواتی دستگاهها، وجوه اداره شده، منابع داخلی شرکتهای دولتی یا ایجاد تعهد از محل تسهیلات داخلی و خارجی و بازپرداخت آن از محل صرفه جوییهای حاصله در لویح بودجه سنواتی پیش بینی نماید.

ب - آیین نامه های مورد نیاز که متضمن ضمانت اجرای احکام و تکالیف این قانون است به استثناء مواردی که در مواد این قانون تصریح شده است را حداکثر ظرف شش ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند.

قانون فوق مشتمل بر هفتاد و پنج ماده و بیست تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ چهارم اسفندماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۱ / ۱۲ / ۱۳۸۹ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - معاونت حقوقی ریاست جمهوری (Qavanin.ir)

